

Press och information

Europeiska unionens domstol
PRESSMEDDELANDE nr 52/22
Luxemburg, den 29 mars 2022

Dom i mål C-132/20
Getin Noble Bank

Blott den omständigheten att en domare har utnämnts till detta ämbete vid en tidpunkt då den medlemsstat vederbörande härrör från ännu inte styrdes av en demokratisk regim påverkar inte oavhängigheten och opartiskheten hos denna domare

Polens Högsta domstol ska i sista instans avgöra en tvist avseende ett indexeringsvillkor som påstås vara oskäligt och som förekommer i ett låneavtal som ingåtts mellan ett antal konsumenter och den polska banken Getin Noble Bank.

I detta sammanhang framstår det som oklart för denna domstol **huruvida de tre domare som utgjorde den dömande sammansättning som prövat tvisten i andra instans uppfyller de unionsrättsliga kraven på oavhängighet och opartiskhet.**

En av dessa domare hade nämligen inlett sin karriär när denna medlemsstat styrdes av en kommunistregim, och hade inte avlagt domared på nytt sedan denna regim fallit. De två andra domarna hade utnämnts till sina tjänster vid appellationsdomstolen vid en tidpunkt (det vill säga under perioden 2000–2018) då Nationella domstolsrådet (KRS), enligt Polens Högsta domstol, inte fungerade på ett transparent sätt och dess sammansättning var grundlagsstridig.

Polens Högsta domstol, bestående av en ensamdomare, beslutade således att inhämta ett förhandsavgörande från EU-domstolen angående kraven på domstolars oavhängighet och opartiskhet.

I dagens dom finner EU-domstolen inledningsvis att den polska ombudsmannen, som också är part i målet, inte kan vinna framgång med sitt argument att Polens Högsta domstol, i den dömande sammansättning som begärt ett förhandsavgörande, inte är behörig att hänskjuta tolkningsfrågor till EU-domstolen av det skälet att utnämningen av den domare som utgör denna sammansättning också är behäftad med sådana brister som kan påverka oavhängigheten och opartiskheten hos denna domare.

EU-domstolen har nämligen inte tillgång till några uppgifter beträffande denna domare eller andra omständigheter som skulle kunna bryta presumtionen för att Polens Högsta domstol, oberoende av dess konkreta sammansättning, uppfyller de krav – bland annat vad gäller oavhängighet och opartiskhet – som måste vara uppfyllda för att den ska anses utgöra en nationell "domstol" som kan hänskjuta tolkningsfrågor till EU-domstolen. De frågor som har ställts kan således upptas till prövning.

EU-domstolen prövar därefter tolkningsfrågornas två delar.

Vad gäller den domare vid appellationsdomstolen som inlett sin karriär under kommunistregimen påpekar EU-domstolen, med tillämpning av den analys som följer av de senaste årens rättspraxis beträffande de unionsrättsliga kraven på oavhängiga och opartiska domstolar, att denna omständighet i sig inte kan påverka domarens oavhängighet och opartiskhet vid dennes senare utövande av rättsliga funktioner. EU-domstolen framhåller i detta avseende bland annat att Polen anslutit sig till unionen och dess värden,

däribland rättsstatsprincipen, utan att den omständigheten att polska domare hade utnämnts till sina tjänster under en period då denna stat ännu inte utgjorde en demokrati orsakade några problem i detta avseende. Den hänskjutande domstolen har för övrigt inte åberopat någon omständighet som kan ge upphov till tvivel i denna fråga.

Beträffande de två andra domarna vid appellationsdomstolen finner EU-domstolen, med tillämpning av samma analys, att Polens Högsta domstol inte uttalade sig om KRS oavhängighet när den 2017 slog fast att sammansättningen av detta organ, såsom den såg ut vid utnämningen av dessa domare, var grundlagsstridig. Följaktligen är denna omständighet i sig inte tillräcklig för att ge upphov till tvivel beträffande oavhängigheten och opartiskheten hos KRS i dess dåvarande sammansättning, och den kan således inte heller ge upphov till tvivel beträffande oavhängigheten och opartiskheten hos de domare som utnämnts till sina tjänster av detta organ. Samma slutsats gör sig för övrigt gällande när en domare valts ut som kandidat till en tjänst av KRS genom ett förfarande som då varken var öppet eller offentligt och inte heller kunde bli föremål för domstolsprövning, såvida det inte föreligger uppgifter som styrker att KRS inte var oavhängigt vid denna tidpunkt. Den hänskjutande domstolen har inte förebringat några konkreta uppgifter som kan ge upphov till tvivel i detta avseende.

PÅPEKANDE: Begäran om förhandsavgörande gör det möjligt för domstolarna i medlemsstaterna att, i ett mål som pågår vid dem, vända sig till EU-domstolen med frågor om tolkningen av unionsrätten eller om giltigheten av en unionsrättsakt. Domstolen avgör inte målet vid den nationella domstolen. Det är den nationella domstolen som ska avgöra målet i enlighet med EU-domstolens avgörande. Detta avgörande är på samma sätt bindande för de övriga nationella domstolar där en liknande fråga uppkommer.

Detta är en icke-officiell handling avsedd för massmedia och den är inte bindande för domstolen.

Domen i [fulltext och dess resumé](#) publiceras på webbplatsen CURIA dagen för avkunnandet.

Kontaktperson för press: Gitte Stadler ☎ +352 4303 3127

Bilder från uppläsningen av domen finns tillgängliga på "[Europe by Satellite](#)" ☎ (+32) 2 2964106